

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะนิสัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านความมีเหตุผล การใฝ่รู้ การนำความรู้ไปใช้ การใช้ภาษา กิริยามารยาท รสนิยม ศาสนา การเมือง และค่านิยม ระหว่างนิสิตสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528 จำนวนรวมทั้งสิ้น 5,509 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งประชากรออกเป็นพวกหรือชั้น (Stratified Random Sampling) คือ แบ่งประชากรออกเป็นสาขาวิชาทั้ง 4 สาขาวิชา

ขนาดตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ใช้ขนาดตัวอย่างประชากรตามที จุมพล สวัสดิการ (อ้างจาก วันทนี ชูศิลป์ 2525 : 122) ได้กำหนดไว้คือ ถ้าประชากรมีจำนวนเป็นพัน ให้ใช้ขนาดตัวอย่าง ร้อยละ 10 ดังนั้นขนาดตัวอย่างประชากรจึงเป็น 550 คน แล้วหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละสาขาวิชา และชั้นปี โดยการสุ่มตามระดับชั้น อย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) แล้วจึงสุ่มตัวอย่างตามสาขาวิชา คณะวิชา และชั้นปี โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามลักษณะนิติตุลาถลงกรมมหาวิทยาลัย ที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นการถามข้อเท็จจริง
เรื่อง เพศ ศาสนา ฐานะ วิชา ผลการเรียน อาชีพของบิดาและ
มารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง
การเดินตามกรมมหาวิทยาลัย ความคาดหวังในอนาคต และจำนวนพี่น้อง
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงของนิสิต ด้านความ
มีเหตุมีผล การใฝ่รู้ การนำความรู้ไปใช้ การใช้ภาษา กิริยามารยาท
รสนิยม ศาสนา การเมือง และค่านิยม ซึ่งเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่าแบบลิเคอร์ต (Likert) ที่ให้ผู้ตอบประมาณค่า 5 ช่วง
มีทั้งหมด 81 ข้อ เป็นข้อคำถามเชิงนิตินัย จำนวน 11 ข้อ คือ ข้อ
5 7 9 13 42 43 44 45 46 50 และ 73
- ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบในเรื่องความสำคัญของลักษณะนิตินัย
ด้านความมีเหตุมีผล การใฝ่รู้ การนำความรู้ไปใช้ การใช้ภาษา
กิริยามารยาท รสนิยม ศาสนา การเมือง และค่านิยม ซึ่งเป็น
มาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคอร์ต (Likert) ที่ให้ผู้ตอบประมาณค่า
5 ช่วง มีทั้งหมด 9 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

- ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะนิตินัยทั้ง 9 ด้าน คือ ด้าน
ความมีเหตุมีผล การใฝ่รู้ การนำความรู้ไปใช้ การใช้ภาษา กิริยามารยาท รสนิยม ศาสนา
การเมือง และค่านิยม
- สร้างข้อคำถามที่แสดงถึง ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงแต่ละ
ด้าน แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีรายชื่อต่อไปนี้ ตรวจสอบความตรงกันเนื้อหา (Content
Validity)

2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินดารัตน์ ตรวจสอบความตรง
 งาน เนื้อหา ลักษณะนิสัย ด้านความมีเหตุผล ด้านการใฝ่รู้ และด้านกานำความรู้ไปใช้

2.2 ศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ เพ็ชรชอบ ตรวจสอบความตรงด้าน
 เนื้อหา ลักษณะนิสัย ด้านการใช้ภาษา

2.3 ศาสตราจารย์ สมณ อมรวัดานันต์ ตรวจสอบความตรงด้าน เนื้อหา
 ลักษณะนิสัย ด้านกิริยามารยาท และค่านิยม

2.4 ศาสตราจารย์ ดร.ระวี ภาวิไล ตรวจสอบความตรงด้าน เนื้อหา
 ลักษณะนิสัย ด้านศาสนา

2.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภอบ คุปรัตน์ ตรวจสอบความตรง
 งาน เนื้อหา ลักษณะนิสัย ด้านการเมือง และด้านสังคม

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความตรงด้าน เนื้อหาทุกด้านให้
 ผู้เชี่ยวชาญการร่างแบบสอบถาม 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ
 และ อาจารย์ ดร.ศิริเรก ศรีสุโข ตรวจสอบรูปแบบและภาษา

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงรูปแบบและภาษาไปทดลองกับนิสิต
 ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
 โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นแบบ แอลฟา (α Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93

5. ปรับปรุงแบบสอบถามด้านภาษา เฉพาะข้อที่มีปัญหา จำนวน 3 ข้อ คือ
 ข้อ 39 ข้อ 41 และข้อ 48 แล้วนำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรจริง (ดูแบบสอบถาม
 ที่ภาคผนวก ก)

การกำหนดค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าของแบบประมาณค่าของแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบประมาณค่าที่เป็นคำถามตรง ให้ค่า 5 อันต้ง ได้แก่

ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรม รรมจริงของนิสิตมากที่สุดหรือเห็นด้วยมากที่สุด	5	คะแนน
ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรม รรมจริงของนิสิตมาก หรือเห็นด้วยมาก	4	คะแนน
ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรม รรมจริงของนิสิตปานกลาง หรือเห็นด้วยปานกลาง	3	คะแนน

ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมจริงของนิสิตน้อย หรือเห็นคว้นน้อย 2 คะแนน

ตรงกับลักษณะหรือพฤติกรรมจริงของนิสิตน้อยที่สุด หรือเห็นคว้นน้อยที่สุด 1 คะแนน

2. แบบประมาณค่าที่เป็นคำถามเชิงนิเสธ ผู้วิจัยจะให้ค่า ลักษณะ สภาพ หรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง 5 อันดับ ได้แก่

ตรงกับลักษณะหรือการปฏิบัติจริงของนิสิตมากที่สุด แสดงว่า มีลักษณะนั้นเพียง 1 คะแนน

ตรงกับลักษณะหรือการปฏิบัติจริงของนิสิตมาก แสดงว่า มีลักษณะนั้นเพียง 2 คะแนน

ตรงกับลักษณะหรือการปฏิบัติจริงของนิสิตปานกลาง แสดงว่า มีลักษณะนั้นเพียง 3 คะแนน

ตรงกับลักษณะหรือการปฏิบัติจริงของนิสิตน้อย แสดงว่า มีลักษณะนั้นเป็น 4 คะแนน

ตรงกับลักษณะหรือการปฏิบัติจริงของนิสิตน้อยที่สุด แสดงว่า มีลักษณะนั้นเป็น 5 คะแนน

การแปลค่าของมาตราส่วนประมาณค่า

การแปลค่าของแบบประมาณค่าของแบบสอบถามลักษณะนิสัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดไว้ ดังนี้

ถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.60 - 5.00 หมายความว่า นิสิตมี ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรม ที่ปฏิบัติจริงค่านต่าง ๆ มากที่สุด

ถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60 - 4.59 หมายความว่า นิสิตมี ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรม ที่ปฏิบัติจริงค่านต่าง ๆ มาก

ถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.60 - 3.59 หมายความว่า นิสิตมี ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรม ที่ปฏิบัติจริงค่านต่าง ๆ ปานกลาง

ถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.60 - 2.59 หมายความว่า นิสิตมี ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรม ที่ปฏิบัติจริงค่านต่าง ๆ น้อย

ถ้าค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.59 หมายความว่า นิสิตมี ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรม ที่ปฏิบัติจริงค่านต่าง ๆ น้อยที่สุด หรือ ไม่มีเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยติดต่อกับผู้แทนชั้นปี และอาจารย์ผู้สอนนิเทศ
ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ให้ดำเนินการแจก และเก็บแบบสอบถามตามจำนวนที่โครงการ สำหรับ
นิสิตคณะครุศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจก และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ผลการเก็บ
รวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 550 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์
จำนวน 547 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.45 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างและแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำแนกตามสาขา-
วิชา และคณะวิชา

สาขาวิชา/คณะวิชา	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนแบบ สอบถาม ที่ได้รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ			
1. คณะวิศวกรรมศาสตร์	73	70	95.89
2. คณะวิทยาศาสตร์	50	50	100
รวม	123	120	97.56
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ			
1. คณะแพทยศาสตร์	31	31	100
2. คณะเภสัชศาสตร์	28	28	100
3. คณะทันตแพทยศาสตร์	17	17	100
4. คณะสัตวแพทยศาสตร์	11	11	100
รวม	87	87	100
สาขาวิชาสังคมศาสตร์			
1. คณะครุศาสตร์	64	64	100
2. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	86	86	100
3. คณะนิติศาสตร์	34	34	100
4. คณะเศรษฐศาสตร์	24	24	100
5. คณะรัฐศาสตร์	39	39	100
6. คณะนิเทศศาสตร์	23	23	100
รวม	270	270	100
สาขาวิชามนุษยศาสตร์			
1. คณะอักษรศาสตร์	44	44	100
2. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	20	20	100
3. คณะศิลปกรรมศาสตร์	6	6	100
รวม	70	70	100
รวมทั้งหมด	550	547	99.45

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย ได้วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาการยลละ จำแนกความ เพศ ศาสนา ชั้นปี คณะวิชา ผลการเรียน อาชีพ ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง การเดินทางมา มหาวิทยาลัย ความคาดหวังในอนาคต และจำนวนพี่น้อง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงของลักษณะนิสัย ด้านความมีเหตุมีผล การใฝ่รู้ การนำความรู้ไปใช้ การใช้ภาษา กิริยามารยาท รสนิยม ศาสนา การเมือง และค่านิยม ของนิสิตแต่ละสาขาวิชา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยหรือมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลความแตกต่างของคะแนน ลักษณะสภาพ หรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง และความคิดเห็นในเรื่องความสำคัญของลักษณะนิสัยด้านความมีเหตุมีผล การใฝ่รู้ การนำความรู้ไปใช้ การใช้ภาษา กิริยามารยาท รสนิยม ศาสนา การเมือง และค่านิยม ระหว่างนิสิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชานุษยศาสตร์ วิเคราะห์ความแตกต่าง ด้วยวิธีการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง ใช้ทดสอบทีละคู่โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe 's Method)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติดังกล่าวมาแล้วนี้ ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติและทดสอบทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ของสถาบันคอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย